

09.08.2018

INTERVIU// Guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei, Sergiu Cioclea, răspunde la întrebările instituțiilor mass-media din Republica Moldova

TV MOLDOVA 1

Când ați preluat conducerea BNM, sistemul bancar era într-o profundă criză. Mulți erau sceptici în a face pronosticuri optimiste. Totuși, în doi ani, sistemul bancar a depășit criza, iar acum demonstrează tendințe destul de pozitive atât pe indicatori, dar și în ceea ce privește încrederea investitorilor. Cât de sustenabilă pe termen mediu și lung este această revenire și care sunt garanțiile că o nouă criză similară cu cea din 2014-2015 nu se va repeta?

În ultimii doi ani am muncit mult ca să punem bazele unui nou sistem bancar în Republica Moldova – mai transparent, mai solid, mai eficient. În primul rând, am promovat un șir de legi noi pentru a schimba „regulile de joc” în așa fel ca practicile ilicite care au dus la fraudă bancară să nu mai fie posibile, iar pedepsele pentru încălcarea legii să fie descurajante, mult mai dure decât au fost în trecut. Totodată, pentru ca cetățenii să nu plătească din greu pentru erorile sau malversațiile unor bancheri care pot duce la falimentarea unei bănci, am introdus instrumente noi de intervenție timpurie sau rezoluție bancară. Acestea permit să salvezi o instituție bancară fără a face apel la banii publici. În același sens, am promovat majorarea plafonului de garantare a depozitelor până la 50 mii lei.

Pentru a face ireversibilă consolidarea sectorului bancar este nevoie însă de a finaliza procesul de transparentizare și în special vânzarea acțiunilor blocate în BC „Moldova Agroindbank” S.A. și BC „Moldindconbank” S.A. Atunci vom face un salt calitativ colosal în reformarea sectorului și vom putea afirma cu certitudine că o nouă criză bancară similară celei din 2014-2015 nu mai are șanse în țara noastră. Dar cea mai sigură garanție contra crizelor și fraudelor rămâne independența și profesionalismul Băncii Naționale. Lucrăm din răspuțeri pentru a întări instituția și autoritatea băncii centrale prin fortificarea cadrului legislativ, dar și reformarea BNM pe intern.

RADIO CHIȘINĂU

Spuneți recent că Republica Moldova încă nu a întors pagina referitor la cazul privind spălarea de bani prin intermediul băncilor autohtone. Parlamentul a adoptat în februarie Legea privind combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, iar dumneavoastră afirmați că Banca Națională a Moldovei va implementa aceste măsuri într-un ritm accelerat. De asemenea, în această toamnă vor veni experții din cadrul organizației europene privind combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, MONEYVAL, pentru a da o notă sistemului bancar autohton sub acest aspect. Care sunt riscurile la ora actuală ca să se repete un nou caz de spălare a banilor prin băncile din R.Moldova, așa cum a avut loc anterior și în cunoscutul caz numit și „Laundromat”?

Într-adevăr, consecințele așa-zisului „Laundromat” se resimt și azi. Imaginea sistemului bancar moldovenesc a suferit

considerabil pe plan internațional. Mai multe bănci străine au rupt relațiile de corespondență cu băncile moldovenesti și acest proces poate continua, dacă nu depunem eforturi majore pentru a schimba reputația țării. În acest context, evaluarea comitetului MONEYVAL al Consiliului Europei în octombrie 2018 este o provocare majoră pentru autoritățile naționale, inclusiv pentru BNM, dar și o ocazie de a demonstra că lucrurile în domeniul combaterii spălării banilor s-au urnit din loc.

În ce ne privește, Banca Națională a înăsprit considerabil supravegherea băncilor locale. Lucrăm asupra îmbunătățirii controalelor prin implementarea unei soluții IT și intensificarea inspecțiilor pe teren. Am cerut tuturor băncilor să se supună unui audit extern specializat în domeniul combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. Este o premieră pentru Republica Moldova. Vom modifica în cel mai scurt timp cadrul normativ pentru a transpune prevederile noii Legi privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Pentru a ne asigura că un nou "Laundramat" nu mai este posibil și, în particular, că noua Lege privind declararea voluntară nu va fi folosită de unii pentru a sparge o breșă în procedurile de prevenire a spălării banilor, BNM va instrui toate băncile să aplice cu strictețe măsurile de precauție referitoare la mijloacele bănești declarate. Dacă averile vor include acțiuni în bănci peste cota semnificativă de 1%, proprietarii acțiunilor vor fi supuși în mod obligatoriu evaluării de competență și onorabilitate (fit-and-proper) și, în caz de neconcordanță, vor fi impuși să-și vândă acțiunile conform procedurilor de înstrăinare forțată. Ținând cont de riscurile asociate, băncile centrale au în general reținere față de amnistiiile fiscale sau de capital. Dar odată ce o asemenea lege a fost aprobată, rolul BNM e să se asigure în practică că aceasta nu creează un teren propice pentru abuzuri. Sperăm ca eforturile Băncii Naționale depuse în domeniul prevenirii și spălării banilor să fie apreciate de evaluatorii MONEYVAL și să permită îmbunătățirea imaginii sectorului bancar moldovenesc.

BALKANINSIGHT.COM / EVENIMENTUL ZILEI

Cum decurge ancheta companiei Kroll și dacă va mai exista un raport intermediar sau un altul în viitorul apropiat? Are BNM instrumentele necesare pentru a recupera din acest prejudiciu în cazul „furtul miliardului”. Eventual, v-aș ruga să ne explicați un pic care sunt competențele și ce ar putea face BNM în acest sens?

Ancheta consorțiului internațional Kroll și Steptoe & Johnson a fost încheiată la finele anului trecut. Sinteza anchetei a fost publicată în limbile română și engleză pe pagina web a BNM în decembrie 2017. Raportul final, numit în presă „Kroll 2”, a fost transmis oficial Băncii Naționale în martie 2018, după care a fost ridicat de Procuratura Anticorupție. Așadar, un alt raport din partea consorțiului internațional de anchetă nu este prevăzut. Kroll și Steptoe & Johnson și-au confirmat însă disponibilitatea de a coopera în continuare cu autoritățile moldovenești pentru urmarirea pe plan internațional a fondurilor delapidate prin inițierea proceselor civile în sprijinul procedurilor penale care vor fi înaintate de Agenția de Recuperare a Bunurilor Infractionale (ARBI). Pentru a determina necesitatea și domeniul de implicare a consorțiului internațional, BNM a organizat anterior mai multe întâlniri de lucru între reprezentanții Kroll, pe de o parte, și cei ai Procuraturii Anticorupție, CNA și ARBI, pe de altă parte.

Suplimentar, BNM a asigurat cooperarea companiei Kroll cu autoritățile naționale de supraveghere bancară din alte țări, în special cu cele din Estonia și Letonia, în care a fost domiciliată „centrala” de spălare de bani. În perioada anchetei, întâlniri de informare au fost organizate cu reprezentanții FMI, Băncii Mondiale, Comisiei Europene și Ambasadei SUA. Vreau să subliniez că toate informațiile necesare investigației care au fost la dispoziția BNM au fost transmise Procuraturii și companiei Kroll. Iar cele care lipsesc, menționate în sinteză, sunt informațiile pe care nu le-au furnizat autoritățile altor state prin care au tranzitat banii furați. Banca Națională nu are competențe de urmărire și deci nu se poate substitui organelor de drept în acest dosar. Totodată, BNM a solicitat băncilor în lichidare să intensifice acțiunile în justiție, la sesizarea cărora au fost intentate multiple cauze penale.

BANI.MD

„Moldindconbank” a scos la vânzare din nou la bursă 63,89% din acțiuni. Există de această dată vreun investitor real interesat?

Astăzi BC „Moldindconbank” S.A. este o bancă performantă și solidă grație măsurilor întreprinse de administratorii temporari în cadrul intervenției timpurii. Aș vrea să menționez rolul important pe care l-a avut în fortificarea băncii Consiliul de supraveghere, compus în majoritate – patru din cinci – din membri independenți, dintre care doi cetățeni străini. Folosirea în premieră în țara noastră a mecanismului de intervenție timpurie s-a dovedit a fi un succes și creează un precedent pozitiv de sanare a băncilor. Din acest motiv, sperăm ca acțiunile băncii expuse la vânzare să suscite interes din partea investitorilor strategici, cu atât mai mult că vorbim despre un pachet majoritar care oferă control asupra

gestiunii băncii. La această etapă, am fost informați în mod neoficial de interesul preliminar față de BC „Moldindconbank” S.A. a două mari bănci din regiune. Suplimentar, am fost contactați de un important investitor instituțional care și-a exprimat dorința de a participa în calitate de co-investitor în cazul creării unui consorțiu. Vom putea comunica numele investitorilor potențiali atunci când aceste intenții vor fi formalizate prin depunerea unor cereri oficiale la BNM.

INFOMARKET

FMI a recomandat BNM să contribuie la ieșirea ordonată de sub regimul de administrare temporară a celei de-a doua bănci ca mărime din Republica Moldova. Este pregătită banca pentru aceasta? Cât de real este acest pas până la sfârșitul anului 2018, dacă, în perioada respectivă, cele 64% din acțiunile „Moldindconbank” expuse la vânzare nu vor fi vândute unui investitor strategic?

Cu părere de rău, vânzarea acțiunilor BC „Moldindconbank” S.A. a fost întârziată de anumite complicații judiciare care au fost soluționate doar la sfârșitul anului trecut. Astfel, acțiunile nou-emise au fost expuse la vânzare de bancă în aprilie 2018, după ce acestea au fost evaluate de o firmă de audit cu renume internațional. În iulie, BNM a prelungit termenul de vânzare cu trei luni. La această etapă, prelungirea perioadei de vânzare nu este în sine un semn îngrijorător. După cum am mai spus, avem informația că BC „Moldindconbank” S.A. ar putea interesa unele bănci regionale. Dar achiziționarea unui important pachet de acțiuni într-o bancă de talie dintr-o țară străină nu este o decizie pe care investitorii o pot lua peste noapte – este nevoie de o analiză aprofundată a băncii, a pieței naționale în care aceasta operează și a cadrului legislativ. Din aceste motive, nu exclud necesitatea extinderii suplimentare a perioadei de vânzare a acțiunilor BC „Moldindconbank” S.A. și în consecință a regimului de intervenție timpurie. Mai devreme sau mai târziu, acțiunile expuse la vânzare vor fi înstrăinate. Cadrul legislativ elaborat împreună cu experții FMI oferă mai multe alternative de vânzare, în așa fel ca procesul de înstrăinare să fie unul flexibil, dar și ireversibil.

INFO-PRIM NEO

Cum poate evolua cursul valutar, în contextul suspendării plății primei tranșe din Programul de Asistență Macrofinanciară a UE pentru Republica Moldova, care ar fi asigurat intrarea suplimentară, importantă de valută, pe piața din Republica Moldova?

Nivelul sporit de remitențe și buna performanță a exporturilor moldovenești asigură un flux important de valută pe piața internă în ciuda erodării deficitului comercial. Oferta de valută din partea persoanelor fizice continuă să depășească cererea din partea agenților economici ceea ce explică, în mare parte, tendința de apreciere a leului moldovenesc. Fluxul de intrări de valută în favoarea persoanelor fizice a atins 1,2 miliarde dolari SUA în 2017 și este în creștere, majorându-se cu 16% în prima jumătate a anului 2018. Pentru a pune în perspectivă efectul suspendării Acordului de asistență macrofinanciară cu UE, suma totală a debursărilor prevăzute este de circa 116 milioane dolari SUA pe o perioadă de doi ani. Așadar, pe termen scurt, suspendarea asistenței macrofinanciare nu va genera un efect major pe piața valutară.

MOLDPRES

În ce măsură va afecta eventuala suspendare a primei tranșe din asistența macrofinanciară și sprijinul bugetar al UE activele oficiale de rezervă ?

Din motivele expuse mai sus, suspendarea asistenței macrofinanciare din partea UE nu va afecta în viitorul apropiat nivelul rezervelor internaționale, care au atins la sfârșitul lui iulie curent nivelul record de aproape 3 miliarde dolari SUA. Cu toate acestea, tensionarea relațiilor cu UE și alți parteneri străini ar fi o noutate proastă. Aceasta ar putea avea consecințe negative pe termen mediu și duce la înrăutățirea percepției față de țară din partea investitorilor străini, creditorilor internaționali și agențiilor de rating. Cu atât mai mult este important de a respecta angajamentele față de Fondul Monetar Internațional și Banca Mondială. În caz contrar, ar putea suferi finanțarea externă a bugetului și contului curent, dar și agenda internă de reforme structurale și instituționale. Din acest motiv, BNM și-a exprimat îngrijorarea față de discordanța în relațiile cu organismele europene și speră ca aceasta să fie depășită cât de curând prin intensificarea dialogului și identificarea soluțiilor de remediere.

Ce a întreprins și intenționează să întreprindă Banca Națională pentru ca în țara noastră să poată lua credite în lei pe termen lung cu dobânzi bune: oamenii de afaceri – la 3-4% pe 10 ani, iar familiile – la 3-5% pe 25 de ani? Mulți experți consideră această problemă ca fiind una tehnică.

Cu riscul de a dezamăgi, misiunea primară a Băncii Naționale nu este de a micșora dobânzile la credite, ci de a asigura stabilitatea prețurilor. Este adevărat că lupta contra inflației are drept consecință reducerea generală a primelor de risc și, deci, a ratelor de dobândă la toate activele financiare, inclusiv la creditele bancare. Totuși în condițiile când ținta inflației anuale fixate de BNM este de 5%, nivelul dobânzilor menționate de dvs. este irealist, căci este inferior ratei inflației anticipate. Cu toate acestea, nivelul actual al dobânzilor la creditele noi în lei moldovenești atinge minimele istorice: 9,3% la credite pentru agenții economici și 7,9% pentru persoanele fizice. În termeni reali, dacă excludem rata inflației, dobânzile se situează aproximativ la nivelul indicat de dvs. Vă atrag atenția că e pentru prima dată când ratele pentru persoanele fizice sunt inferioare celor practicate pentru agenții economici. Stabilizarea condițiilor monetare și intensificarea concurenței bancare vor încuraja îmbunătățirea ratelor și scadențelor de împrumut.

Profit de această ocazie, ca să amintesc cititorilor necesitatea de a verifica minuțios, înainte de a contracta vreun credit, rata dobânzii anuale efective, așa-zisa rată DAE. Rata DAE poate fi mai mare decât rata anunțată a creditului, ținând cont de comisioane și alte taxe bancare. Rata DAE este adevărata rată de împrumut și trebuie să fie compatibilă cu veniturile familiei pentru a evita capcana supraîndatorării.

REALITATEA.MD

Cum vedeți evoluția mediului concurențial din sectorul bancar, în condițiile în care noii investitori promit practici internaționale mai convenabile pentru cetățeni/consumatori?

Sporirea concurenței în mediul bancar este un scop asumat al BNM, cu beneficii concrete pentru clienții bancari. Dobânzile la creditele bancare au scăzut semnificativ în ultimele 18 luni. Parțial, acest lucru vine și ca urmare a intensificării concurenței între bănci. Cu venirea investitorilor străini noi în acest an – Banca Transilvania din România la BC „Victoriabank” S.A., Intesa San Paolo din Italia la BC „Eximbank” S.A. și, cel mai probabil, consorțiul internațional condus de BERD la BC „Moldova Agroindbank” S.A. – ne așteptăm la o schimbare majoră în competitivitatea sectorului bancar moldovenesc.

Astfel, anticipăm pentru consumatorii locali costuri de împrumut și comisioane mai abordabile, dar și o ofertă mai bogată de produse și servicii bancare. Deciziile de creditare urmează să devină mai rapide datorită unui sistem mai robust de „scoring” și unei gestiuni mai bune a riscurilor. Persoanele fizice vor beneficia de un serviciu mai calitativ și programe de fidelizare mai avantajoase. Deservirea clienților se va îmbunătăți grație investițiilor în platformele mobile și internet. În același timp, sperăm să apară produse bancare mai sofisticate și complexe pentru agenții economici, precum facilitățile de creditare specifice pentru exportatori, importatori și proiecte de investiții. În ciuda intensificării concurenței, sperăm ca politica de diversificare a riscurilor să motiveze băncile moldovenești să practice „credite sindicalizate”, adică finanțate de mai multe bănci împreună pentru a reduce riscul asumat de fiecare instituție, dar și pentru a mări semnificativ puterea de creditare a sectorului bancar moldovenesc. Astăzi unele finanțări sunt prea mari pentru o bancă moldovenească luată separat și le pot acorda doar instituții din străinătate. E timpul ca acest lucru să se schimbe.

DESCHIDE.MD

Companiile de microfinanțare dețin o cotă destul de mare din piața creditelor din Republica Moldova. Ba mai mult, în ultimii ani s-a constatat că, instituțiile de microcreditare, pentru a face față cererii crescânde, la rândul lor, se creditează de la băncile comerciale, doar că activitatea celor din urmă este supravegheată de BNM. Preconizați oare un cadru legislativ care să permită monitorizarea și a companiilor de microfinanțare, dar și reglementarea acordării creditelor de către aceste companii?

Este adevărat că ponderea sectorului financiar nebanca în creditarea persoanelor fizice a crescut rapid în ultimii ani. Sectorul financiar nebanca include organizațiile de micro-finanțare, companiile de leasing și asociațiile de economie și împrumut. Conform estimărilor noastre, acestea au acordat la finele anului trecut 5,5 miliarde lei credite persoanelor fizice față de 7,6 miliarde lei credite acordate persoanelor fizice de băncile licențiate. Pentru comparație, volumul stocului creditelor acordate de sectorul financiar nebanca era de 2,5 miliarde la finele anului 2014.

Această creștere rapidă a creditării a determinat Parlamentul să aprobe în martie curent o nouă Lege cu privire la organizațiile de creditare nebanca menită să îmbunătățească reglementarea și monitorizarea instituțiilor financiare

nebancare. Reglementarea și supravegherea organizațiilor de creditare nebancaară este în domeniul de competență a Comisiei Naționale a Pieței Financiare. Odată cu intrarea în vigoare a prevederilor acestei legi la 1 octombrie 2018, sperăm o mai bună protecție a drepturilor consumatorilor, dar și dispariția arbitrajului de reglementare în favoarea sectorului financiar nebancaar care pare să alimenteze în prezent unele practici de concurență neloială față de bănci.

POINT.MD

La moment compania noastră examinează oportunitatea lansării modalității de suplinire a contului pentru serviciile publicitare și informaționale acordate de noi utilizatorilor site-urilor 999.md și point.md prin intermediul PayPal. Cu regret, această modalitate de plată electronică nu este reglementată expres în legislația națională, fapt care nu ne permite de a elabora un plan de lucru privind această activitate, precum și nu cunoaștem care este procedura corectă și legală de lucru pentru deschiderea contului PayPal pentru persoană juridică. Care este procedura corectă și legală de lucru privind deschiderea și gestionarea contului PayPal pentru o persoană juridică din Republica Moldova?

Din start aș fi vrut să precizez că PayPal Inc. este o companie nerezidentă, a cărei activitate nu este licențiată de către BNM pentru prestarea serviciilor de plată conform Legii privind serviciile de plată și moneda electronică. Respectiv, PayPal nu este supravegheat de către autoritățile naționale. Totodată, regulile generale de efectuare de către rezidenți și nerezidenți a plăților și transferurilor în cadrul operațiunilor valutare sunt stabilite de Legea privind reglementarea valutară. Astfel, potrivit acestei legi, plățile și transferurile respective pot fi efectuate numai prin conturile bancare sau conturile de plăți. Cadrul legislativ național nu stabilește norme privind tipurile de conturi bancare sau conturi de plăți și nici restricții la deschiderea de către persoana juridică rezidentă a contului de plăți în străinătate la prestatorul de servicii de plată nerezident, cum ar fi PayPal. Legea privind reglementarea valutară nu stabilește restricții nici la primirea sau efectuarea plăților și transferurilor la achitarea pentru mărfuri, servicii și nici în cazul altor operațiuni valutare curente. Totodată, legea nu exclude respectarea prevederilor despre operațiunile valutare stabilite de alte acte legislative, cum ar fi obligativitatea înregistrării mijloacelor bănești în conturile bancare ale agenților economici care derivă din legislația fiscală și Legea cu privire la antreprenariat și întreprinderi.

EDUFIN.MD

La ce etapă se află elaborarea reglementării cripto valutare în Republica Moldova care ar permite utilizarea cripto valutei în cadrul legii și în siguranță?

Profit de această ocazie ca să amintesc publicului larg că așa-zisele „criptovalute”, numite și „monede virtuale”, „criptomonede” sau „monede criptate” nu sunt de fapt monede, ci active virtuale, electronice dacă vreți, fără nicio acoperire reală sau vreo garanție din partea autorităților publice și băncilor centrale. Acestea sunt utilizate preponderent în scopuri speculative și implică riscuri majore pentru utilizatori, printre care riscul de a pierde sumele investite și de a fi implicat în acțiuni de spălare a banilor și finanțarea terorismului, ținând cont de caracterul anonim al contrapărților. Această abordare este susținută de majoritatea țărilor dezvoltate și din regiune. Deși activitatea privind emiterea și tranzacționarea cripto valutarelor nu este supusă reglementării și supravegherii de către băncile centrale, aceasta cade sub incidența conformității fiscale și respectarea legislației referitor la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului. Dacă fenomenul de tranzacționare a monedelor virtuale va lua amploare în rândul cetățenilor noștri sau dacă legislația internațională în domeniul combaterii spălării banilor și finanțării terorismului va deveni mai restrictivă, BNM va veni cu inițiative de reglementare a cripto valutarelor pe teritoriul Republicii Moldova.

INFOTAG / BĂNCI & FINANȚE. PROFIT

BNM plătește băncilor pentru rezervarea mijloacelor bănești (40% din depozitele în moneda națională și 14% din depozitele în valută forte) o dobândă raportată la rata de bază. Cât de curând regulatorul va renunța la aceste plăți sau le va diminua substanțial?

Rezervele obligatorii reprezintă unul dinre principalele mecanisme de „sterilizare” prin care BNM luptă cu supra-lichiditățile din sistemul bancar. Chiar dacă costă, remunerarea rezervelor obligatorii este mai puțin împovărătoare decât remunerarea Certificatelor Băncii Naționale. Cu toate acestea, creșterea lichidității bancare la maxime istorice și, consecutiv, al costurilor de sterilizare suportate de BNM ne-au condus să inițiem o analiză cu scopul de a schimba modul de remunerare a rezervelor obligatorii. Se efectuează studii pe marginea posibilității de a schimba abordarea actuală de remunerare, luându-se în calcul prețul real de atragere a mijloacelor de către băncile comerciale. O decizie în acest sens va

fi luată de BNM în decursul toamnei 2018, după consultare cu experții Fondului Monetar Internațional.

REUTERS

Ce program de colaborare cu FMI ar fi cel mai potrivit pentru Moldova după finalizarea actualului program de trei ani în noiembrie 2019?

Ar fi inoportun să discutăm despre un nou program cu Fondul Monetar Internațional acum când suntem la mijloc de cale în realizarea celui prezent și ne mai rămân un șir de acțiuni pentru a duce la bun sfârșit reformele angajate. Speranța mea e că la finele programului actual cu Fondul nu vom mai avea nevoie de altul, ceea ce ar însemna că lucrurile în Republica Moldova stau bine.

Cu toate acestea, FMI și Banca Mondială oferă asistență tehnică și consultanță de calitate de care am putea beneficia după finele programului curent. Pe termen mediu, avem nevoie de a îmbunătăți semnificativ incluziunea financiară a populației și a întreprinderilor mici și mijlocii. Mai este absolut necesar să dezvoltăm și să dinamizăm piața financiară locală. Culmea e că suferim de exces de bani în sistemul bancar și în același timp de lipsă de investiții private. Trebuie să creăm un sistem financiar în care nu doar băncile, ci și societățile de investiții, fondurile de pensie și asiguratorii vor direcționa efectiv economiile populației spre proiecte antreprenoriale și de investiții solide, așa cum se face în toată lumea.

Mai avem nevoie de o reformă profundă a procedurilor de insolvență care ar favoriza accelerarea recuperării creditelor neperformante sau preluarea întreprinderii falimentate de un antreprenor mai bun. Actualmente, preluarea drepturilor de proprietate sau creanțe este foarte anevoioasă și, în fond, nu încurajează reînnoirea și revitalizarea capitalismului moldovenesc. Modernizarea sistemului de plăți este o altă măsură de care depinde dinamismul și dezvoltarea economiei naționale. În toate aceste domenii, și în multe altele, ne-ar putea ajuta experții FMI și ai Băncii Mondiale. Discuții sau proiecte de colaborare în unele domenii au și început.

ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ОБОЗРЕНИЕ

Ultimii doi ani se discută mult despre reducerea riscurilor în activitatea sectorului bancar. Accentul se pune pe acțiunile impuse băncilor spre executare. Cum ar trebui optimizată interacțiunea dintre Banca Națională și alte instituții ale statului pentru identificarea, la momentul oportun, a riscurilor macroeconomice și a politicilor interne cu impact asupra sectorului bancar?

Am menționat anterior că programul cu Fondul Monetar Internațional a avut marele avantaj de a stimula comunicarea și colaborarea între instituțiile responsabile de politicile economice și financiare din țară, în speță – Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei și Infrastructurii și BNM. Echipele celor trei instituții lucrează în comun pentru a defini scenariile și riscurile macroeconomice care stau la baza angajamentelor și indicatorilor de performanță incluși în Memorandumul de politici financiare și economice pe care autoritățile îl semnează la fiecare etapă de evaluare a FMI.

Pe bilaterală, cooperarea Băncii Naționale cu Ministerul Finanțelor a avut un efect benefic asupra micșorării semnificative a randamentelor pe piața valorilor mobiliare de stat de la aproape 27% la începutul anului 2016 la 4%-6% în iulie curent, în funcție de scadența hârtiilor de valoare. Maturitatea emisiunilor de stat s-a majorat considerabil în ultimii doi ani, Ministerul Finanțelor reușind performanța de a plasa în ultimele luni obligațiuni cu scadența de 5 ani – o premieră pentru Republica Moldova. O asemenea îmbunătățire pe piața financiară a avut un efect benefic și asupra condițiilor de împrumut pe piața de creditare, care au atins recent minimele istorice.

Împreună cu Ministerul Economiei și Infrastructurii am lucrat intens pentru a crea condiții prielnice pentru atragerea investitorilor de calitate în băncile locale. Grație acestei cooperări, a fost găsit mecanismul care a permis semnarea precontractului cu consorțiul internațional condus de BERD privind vânzarea acțiunilor BC „Moldova Agroindbank” S.A. Intrarea unui grup de acționari solizi în capitalul primei bănci din țară va reduce semnificativ riscurile sistemice din sectorul bancar moldovenesc și va avea consecințe pozitive directe asupra clienților MAIB.

TVR MOLDOVA

Ați fost acuzat că aveți un salariu prea mare pentru o țară săracă precum e Republica Moldova? De unde s-a luat acest salariu? L-ați majorat când ați venit în funcție?

Orice aş răspunde la această întrebare, risc să trezesc nemulțumiri. E și firesc, într-o țară saracă, mai ales după scandalul provocat de fraudă bancară. Dar tocmai aceasta din urmă necesită fortificarea Băncii Naționale cu specialiști independenți și buni. Când am venit la BNM, am fost frapat de numărul anormal de mare de posturi vacante în instituție. În unele departamente-cheie deficitul de personal depășea 50%. În 2016-2017, peste 80 de angajați și-au dat demisia, printre care 14 șefi de departamente și subdiviziuni. Pentru comparație, avem în total circa 420 de angajați și 23 de departamente și subdiviziuni. Au plecat mulți specialiști puternici și experimentați – o adevărată hemoragie a resurselor umane. E imposibil să-i reții când băncile licențiate, societățile de audit, cabinetele de avocatură sau firmele IT le oferă salarii mult mai bune. Uitați-vă câte posturi vacante la Banca Națională au fost expuse pe pagina web a BNM și pe alte site-uri de angajări.

În asemenea condiții este foarte greu să asiguri continuitatea și calitatea serviciului pe care au tot dreptul să ni-l ceară cetățenii, dar cu atât mai mult să angajezi un program ambițios de reforme, de curățare a sistemului și de schimbare fundamentală a cadrului legislativ pe care ni l-am asumat. Pornind de la aceste considerente, am promovat alinierea salariilor băncii centrale la nivelul pieței de referință din Republica Moldova pentru a reține și a atrage specialiști buni. După aprobarea reformei de către Consiliul de supraveghere a BNM, salariile tuturor angajaților, inclusiv al meu, au fost stabilite conform grilei de remunerare elaborate de firma de consultanță Korn Ferry în baza condițiilor pieței muncii din Republica Moldova și celor mai bune practici internaționale. Korn Ferry este una dintre cele mai experimentate firme în domeniul resurselor umane din lume care a lucrat cu multe instituții și bănci centrale, precum FMI, Banca Mondială, Sistemul Federal de Rezerve al Statelor Unite, Banca Centrală Europeană, Banca Angliei, iar mai aproape de noi – Banca Națională a României.

ACTUAL.MD

Partidele de opoziție acuză BNM ca este controlată politic, că legile bancare s-ar face după placul PDM și că furtul din bănci ar avea loc prin scheme protejate de legi, cum ar fi amnistia fiscală? Ați simțit presiuni politice asupra BNM?

La un moment dat era de așteptat să apară asemenea insinuări, mai ales în această perioadă electorală. Și chiar dacă inițial am decis să nu comentez declarațiile de natură politică, profit de acest interviu ca să le resping în bloc. Toate acțiunile pe care le-am angajat începând cu 2016 au drept scop consolidarea independenței Băncii Naționale, transparentizarea și fortificarea sectorului bancar, îmbunătățirea regulilor de guvernanță corporativă și a cadrului normativ. De altfel, inițiativele legislative, controalele în bănci, toate reformele și acțiunile noastre sunt discutate prealabil, agreeate și monitorizate de Fondul Monetar Internațional. Amploarea reformelor din sistemul financiar-bancar și primele lor rezultate pozitive au fost remarcate de toți – atât în țară, cât și peste hotarele ei. Suntem determinați să continuăm efortul de asanare și să nu ne lăsăm distrași sau intimidați de nimeni. Este regretabil că asemenea acuzații vin să exacerbeze nihilismul populației, pe bună dreptate deziluzionate după fraudă bancară, și să slăbească încrederea cetățenilor în instituțiile care acum sunt angajate în reforme complicate și au nevoie de o susținere cât mai largă pentru a le continua.

MOLDOVA9.COM

Sunteți mulțumit de mersul reformelor în sectorul bancar din Republica Moldova? În ce condiții ați fi gata să vă dați demisia? Unde veți pleca după aceasta?

Nu am nicio problemă să-mi dau demisia, dacă aceasta e necesară pentru a proteja mersul reformelor sau, invers, nu le dăunează. Am avut o carieră deplină până a reveni în Moldova și cred că voi găsi de lucru după BNM. Sloganul „Cioclea-demisia” este ușor și rimează bine în fața camerelor de luat vederi. Spre deosebire, munca la Banca Națională este una grea și mai prozaică, departe de „teleobiective”. Deduc că trebuie să explicăm mai bine cu ce ne ocupăm la BNM și care este rostul reformelor angajate. Cu părere de rău, nu am avut ocazia să o fac direct în fața protestatarilor. Printr-o curioasă coincidență toate flashmob-urile au avut loc în zilele când eram plecat de la Chișinău. Chiar dacă perioada dinaintea alegerilor nu este cea mai ușoară, contez alături de colegii mei să mai scriu câteva rânduri, sau pagini, la capitolul reformelor în sectorul bancar moldovenesc.

Interviul a fost realizat în baza întrebărilor adresate de către instituțiile mass-media și site-urile de știri din Republica Moldova, câte una de la fiecare, urmare solicitării BNM.

Banca Națională mulțumește tuturor redacțiilor pentru participare și rămâne deschisă pentru repetarea acestui format de comunicare pe viitor.

Tags

[interviu](#) ^[2]

[interviul acordat](#) ^[3]

[interviul guvernatorului](#) ^[4]

[Sergiu Cioclea](#) ^[5]

[interviu pentru instituțiile mass-media](#) ^[6]

[site-urile de știri](#) ^[7]

[portalurile de știri](#) ^[8]

Source URL:

<http://bnm.md/en/node/57482>

Related links:

[1] http://bnm.md/files/SC_IMG_0358_for_web.jpg [2] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=interviu](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=interviu) [3] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=interviul acordat](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=interviul%20acordat) [4] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=interviul guvernatorului](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=interviul%20guvernatorului) [5] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Sergiu Cioclea](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Sergiu%20Cioclea) [6] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=interviu pentru instituțiile mass-media](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=interviu%20pentru%20instituțiile%20mass-media) [7] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=site-urile de știri](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=site-urile%20de%20știri) [8] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=portalurile de știri](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=portalurile%20de%20știri)